

TALLINNA POLÜTEHNIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 34 (1038)

Reede, 27. november 1981

XXXIII aastakäik

PARTEI- KOMITEES

19. novembril

* NLKP liikmeks võeti vastu mehaanikateaduskonna tšnavu kevadel lõpetanu Kaidu Jalakas.

* NLKP liikmekandidaadiks võeti automaatikateaduskonna üliõpilane Merike Väravas, ehitusteaduskonna üliõpilane Lehte Jürjan, majandusteaduskonna üliõpilane Viive Hurt, majandusteaduskonna üliõpilane Malte Ennok, ajalehe «Tallinna Polütehnik» toimetaja Hille Karm, üliõpilasklubi direktor Olavi Pihlamägi.

* Instituudi ehitus- ja remondibaasi perspektiivsest väljakujunemisest rääkisid H. Pavelson ja haldusprorektori asetäitja A. Napits. Märkiti, et praegu on meie ehitusjaoskonna katuses ca 500 m² tootmis-, 47 m² töölise olme- ja 78 m² kontoriruumide pinda. Olemasolevat tootmispinda ei kasutata maksimaalselt. Täiendamist vajab ehitusjaoskonna struktuur. Parteikomitee otsustas lugeda hädavajalikuks TPI rektoraadil välja töötada abinõude programm ehitusjaoskonna tootmisbaasi tugevdamiseks ja kontsentreerimiseks instituudi põhiterituumile juba enne generaalplaanis ettenähtud uute hoonete projekteerimist ja väljehitamist.

* EÜE tööst tegi kokkuvõtte A. Lahe.

* Informatsiooni komsomoliorganisatsiooni aruande- ja vahimiskoesoleku ettevalmistamisest ning läbiviimisest andis U. Hiire.

◆ Pildilik hetk. Vasakul kõrg- ja keskerihariduse ministri asetäitja Käljo Rink, paremal rektor Boris Tamm.

NURGAKIVI KLUBILE

17. novembril, rahvusvahelisel üliõpilaspäeval, lisandus TPI ajalooramatusse veel üks tähtis leht — pandi nurgakivi uuele söökla-klubile. Rituaalist olid osa tulnud võtma ENSV kõrg- ja keskerihariduse ministri asetäitja Käljo Rink ja Ehitusvalitsuse nr. 1 juhataja Enn Tammaru. TPI juhtkonda esindasid rektor akad. Boris Tamm, haldusprorektor Harri Eesmaa, ELKNÜ TPI Komitee sekretär Urmas Hiire, üliõpilasklubi direktor Olavi Pihlamägi ning teised ametlikud isikud.

Suursündmuse avasõnad lausus rektor Boris Tamm, kes nentis, et käesolev viisaastak kujuneb TPI ainulises baasis mõeldunust viljakamaks. Saame söökla-klubi, tehakse algust uue VI korpuse ehitamise ning arvtutussaali rajamisega.

Ehitusvalitsus on söökla-klubi juures kuu aja jooksul juba suure töö ära teinud. Rektor avaldas lootust, et selle kõige tähtsama kivi paneku järel ehitustempo veelgi tõuseb. Avasõnadest jäi kõlama mõte, et kui tellija ja ka ettevõtja ühist

koormat koos veavad, peab see ka veetud saama.

Kõrg- ja keskerihariduse ministri asetäitja K. Rink soovis ehitajale tugevat jõudu ja tarmukust, tellijale aktiivset kaasalöömist. Ta toonitas, et tore on, kui ehituse juhtijad ise on endised tipikad. K. Rink: «Nurgakivi panek ei ole mitte hoonelõpetamine, vaid algus.»

Parimaid soovide ehitajale lausisid ka E. Tammaru ja O. Pihlamägi.

Kivi alla paigutati metallsilinder värske vabariiklike ajalehtedega, ürik, milles kajastuvad TPI juhtkonna liikmete nimed, andmed töö teostaja kohta, projekt.

Kolm labidatäit betooni viskasid silindri igavese asupäiga fikseerimiseks K. Rink, E. Tammaru, H. Eesmaa, objekti meister Uku Tuul, O. Pihlamägi ning TPI meeskori esindaja.

Üleva meeoleolu loomine oli usaldatud meie akadeemilisele meeskoorile eesotsas peadirektori Ants Üleojaga.

RAIVO LINNAS
MM-33

SULLE, ABITURIENT!

TEELANCKMEL

Kooliteed alustades ei ole lapsel valikuvõtet. Kool selgub elukeha järgi või valivad selle isa-ema, kui nad oma järglasel mingeid erilisi kalduvusi avastavad. Keerukam on pärast keskhariduse saamist. Nooruk jõuab teelähkmele, kus palju teevitu. Kuhu minna? Kni tööle, siis kuhu? Kui kõrgkooli, siis müssugasesse, millisele eri-

alale? Küsimusi külpalju! Ainuüksi TPI pakub kolmekümme inseneri- ja majanduseriala kohapeal ja sama palju suunamise korras vennasvabariikide kõrgkoolides.

Kõrgkoolid, sealhulgas ka TPI pühivad noori elukutse valikul kõigiti abistada. Sellesse tööesse on kaasatud ajalehed, ajakirjad, raadio, televisioon, kõrgkoolide eritrükkid. Korraldatakse laste üste päevi, ettevalmistuskursusi, noorte rahvalikooli

jne. Nende kaudu levitatava informatsioonitulla õige kasutamiseks veel mõned selgitused ja soovitusid.

* Kõik kõrgkoolid ja neades õpetatavad erialad on ühiskonnale vajalikud.

* Ei ole kaasaegseid ega vananenud erialasid. Kõik nad on tänapäeva teaduse ja tehnika tasemel.

* Kõrgkoolis ei ole raskeid ja kergeid erialasid. Kõigi nende omandamine nõuab tõsist tööd.

* Tähtis on valida kõrgkoolide ja teaduskondade vahel. Täpne, s. o. kitsam eriala kujuneb välja hiljem, sageli pärast kõrgkooli lõpetamist.

* Ärge kartke tulla kõrgkooli sisseastumiseksamitele! Isegi kui te sisse ei pääse, saate oma teadmisi teiste omadega võrrelda. Pealegi kehtivad need eksamid tehnikumidesse astumisel.

Õppeprorektor
dota. BORIS TAMM

Talispäeval, 24. novembril toimus meie Instituudi komsomoliorganisatsiooni XXIV aruandlusvahimiskonverents. Lähemalt meie järgmises lehes.

INFOPÄEV
ERYTSSPETSIALISTIDELE

TPI Teaduslik Raamatukogu korraldab 3. det. 1981 algusega kell 14.00 üldlugemissaalis (Ehitajate tee 5) infopäeva.

* Tutvustatakse raamatukogu kasutamise võimalusi ning komplekteerimispoliitikat.

* Avatud ehitus- ja arhitektuurialaste raamatute, ajakirjade, tehniliste normdokumentide ning infoväljaannete näitus.

* Konsultatsioonid.
Info telefonil 537-351

KONKURSS...

Juba kolm kuld on meie ligi 10 000-lise üliõpilaspere täieõiguslikeks liikmeiks need 1250 tudengirebasi, kes läbi konkurssile võeti sel aastal vastu TPI päevasesse osakonda.

Asjaosalistel enestel on need mõned eksamid juba ununenud. Ega see asi nii hull pole, tagantjärele tundub ju kõik hoopis lihtsamana. Mõnes keskkoolis levitatud hirmujutud, et nende matemaatika või füüsika tasemega ei maksa TPI-sse proovima tulla, igatahes kindlasti ei leidnud.

Aga heitkem pilk siiski tagasi sellele konkursile kõiguvõimsa statistika kaasabil. Järeltulevad põlved on ajaloost kindlasti eriliseid kwoitatud...

Kogu TPI päevasesse osakonnas oli selle konkursi keskmine «tihedus» 1,6 soovijavalust ühele kohale, vene õppekeele rühmade kohtadele mõnevõrra tihedam — 1,7 avaldust — ja eesti õppekeele rühmade koh-

tadele selle võrra «hõredam» — 1,5 avaldust.

Teaduskondade lõikes olid erinevused üsna tuntuavad. Milligipärast pidasid noored tudengiks pürgijad kõige populaarsemaks majandusteaduskonda, kuhu esitati keskmiselt 2,4 avaldust ühele kohale. Need, kes veel TPI-s ei ole õppinud ega õpi, teavad täpselt: majandusteaduskonnas saavad kõige kergemini läbi. Need ülejäänud aga kahtlevad milligipärast selle argumentatsiooni paikapidavuses. Eriti pettunud olid aga need, kes üldise arvamuse mõjul sinna kergema peale ei pääsenudki.

Edasi tulid järjekorras keemia- ja automaatikateaduskonnad — 1,7 avaldusega ühele kohale. Mehaanikainseneri kutse taotlejaid oli 1,4 ühele kohale. Ehitus- ja energia- ja energiateaduskonna vastavad numbrid olid 1,2 ja 1,5. Viimane number pole mitte päris puhas. Energeetikateaduskonnas korraldati peale õiget konkursi hiljem veel täiendav konkurs, millest oli võimalik osa võtta ka neil, kes olid esitanud oma

sooviavalduse mõnda teise kõrgkooli, kuid konkursi (jälle see konkurs!) tõttu sinna ei pääsenud.

Majandusteaduskonnas oli kõige kõrgem «konkursitihtedus» — 3,1 avaldust kohale — masinadööstuse ökonomika ja organiseerimise vene õppekeele rühmas ning 2,9 avaldust kohale nii teeninduse ökonomika ja organiseerimise kui ka tööstuse planeerimise eriala eesti õppekeele rühmades.

Keemiateaduskonnas oli kõige suurem tung (2,7 avaldust kohale) ühiskondliku tootlustamise tehnoloogia ja organiseerimise erialale. Kõige «madalamalt» hinnati keemiatööstuse põki-protsesside ja keemiaküberneetika väga huvitavat eriala, kuhu eesti õppekeele rühma esitati ainult 0,7 avaldust ühele kohale.

Automaatika teaduskonna «tipuks» oli raadiotehnika eriala eesti õppekeele rühm — 2,3 avaldust kohale — «lohuks» elektronarvutite eesti õppekeele rühm — 1,0 avaldust kohale. Selle põhjuseks ei oska küll midagi muud arvata, kui

et sõna radio kõlab noorte hulgas hoopis kenamini kui arvuti.

Mehaanikateaduskonnas esitati avaldusi ühele kohale (2,6) kõige rohkem autode ja automajandite erialale.

Ehitusteaduskonnas oli kõrgem konkursi tihedus- ja täiendavate vene õppekeele rühmas — 1,6 avaldust kohale. Hoopis väikene (0,6 avaldust) oli huvi aga sooja- ja gaasivarustuse ning ventilatsiooni eriala vastu.

Mis nendest sai, kes päevase osakonna konkursi sõelast läbi ei pääsenud? Ega midagi hirmsat. Tuli veel kord kaaluda, kas on õigem otsustada valitud teaduskonnas mõne teise lähedase (sageli väga lähedase) eriala kasuks või alustada õpinguid õhtuses või kaugõppes. Aga üks mõnigi langes ka otsuse järgmisel aastal tagasi tulla ja siis juba mitte ajalugu-kordub-juhtimõttega, vaid hoopis kindlama tegevusjuhisega: vigadest õpitakse.

1981. a. vastuvõtukomisjoni vastutava sekretäri asetäitja
JÜRI VANAVESKI

SULLE, ABITURIENT!

VABARIIKLIKU SUUNAMISEGA

Hea hinne eeldab head vastust

SONA ON TPI VASTUVÕTU- EKSAMITE AINEKOMISJONIDE ESIMEESTEL

Matemaatika ainekomisjoni esimees Jüri Lamp: Laseme kõigepealt kõnelda arvudel. Päävase osakonna matemaatika kirjallikul eksamil tehtud 1829 tööd hinnati järgmiselt: «5» — 19%, «4» — 23%, «3» — 48%, «2» — 10%, keskmine hinne 3,50. Suulisel eksamil said 1167 üliõpilaskandidaadist «5» — 27%, «4» — 32%, «3» — 37%, «2» — 4%, keskmine hinne 3,82.

Siit näeme, et suuremaid raskusi tekitab kirjalik eksam. Oli vaja lahendada 5 ülesannet teemadel: planimeetria, stereomeetria, tekstülesanne, progressioonid, protsendid, tehtud logaritmidega, trigonomeetria teinendused, tulelis, integraal. 5-st ülesandest kahe veatu lahendamise tagas rahuldava hinde ja paljudel erialadel ka praktiliselt sissepääsu instituuti.

Miks siis 188 keskkooli edukalt lõpetanud, kel mõnel matemaatika küpsustunnistusel isegi 5, ei suutnud küllaltki lihtsat teadust ületada? Tehnikakõrgkooli matemaatikaeksamid kontrollivad tudengikandidaatide mõtlemisvõimet ja elementaar-matemaatika aparatuuri valdamist. Meie vabariigi keskkoolilõpetajate teadmised neid nõudeid ei rahulda. Ei tasu abi oodata ka mujalt — kateedri viimasel koosolekul teatas kolleeg A. Levin, et ta võttis ühe vennasvabariigi keskkooli lõpetanud, praegu II kursusel õppiva tudengiga läbi VI klassi materjali ja on asunud juba VII klassi kallale. Tundub, et matemaatika õppimises on koolis viimasel ajal midagi väga viltu (paneme tähele, et kirjalikul eksamil oli kahe- ja kolmemehi 58%, s. t. üle poole parimatest, kes kõrgkooli edasi riskisid pürgida.)

Koolimatemaatikas ei õpetata mitte mõtlemist, vaid püütakse anda väga palju (tihti ka kõrgkooli programides ettenähtud) informatsiooni, millest õpilased ei suuda eristada, ammugi mitte meelde jätta olulist.

Massiliselt esinevad ohlikud puudused:

- * suudetakse lahendada ainult triviaalsed ühe mõtlemiskälguga ülesanded;
- * matemaatika aparatuuri ei peeta miksiks, mõeldakse välja igasugused «raegleid» laadis

$\sqrt{a^2 + b^2} = a + b$

* saadud tulemustele ei püütagi mingit hinnangut anda (20% 80-st = 1600?)

Kuna ükski endast lugupidav kõrgkool latti naljalt alla ei lase, siis TPI-sse pääsemiseks (õnnele lootmata!) tuleb oma teadmisi süvendada, süstematiseerida, lahendada eraldi ülesandeid. Lähemate kuude jooksul ilmub TPI retaprinti vahendusel vullmik 1980. a. matemaatika vastuvõtulülesannete variante, mida saab osta instituudi peahoone kioskist. Käesoleva aasta vastuvõtu-eksamite matemaatika kirjalike ülesannete variandid koos väikese analüüsiga saadab ainekomisjon vabariigi kõigile koolidele. Nii et väheke pealehakkamist, parajalt peamurdmist, ning järgmise aasta matemaatika sisseastumiseksamid ei tohiks teha raskusi.

NSV Liidu ajaloo eksamikomisjoni esimees Mai Krikk: Soovin, et NSV Liidu ajaloo mahu-ka programmiga tutvumine ei tekitaks käegalduvaid meeleolu mitte üheski TP või TR erialast huvitatud noores. Asi ei ole sugugi nii hirmus, kui eemalt paistab.

Vältige pealiskaudselt, üldõn- nalisi vastuseid, mida paraku kõige enam esineb kaasaja probleemide käsitlemisel.

Hea vastus — hea hinne. Selleks on tarvis fakteid teadmist, ladusat esitusviisi, vastuse loogilist ülesehitust.

Geograafia ainekomisjoni esimees Liivia Vallmäär: Kooli geograafiakursus on ulatuslik, seda paari päevaga ära ei õpi. Geograafia nõuab pidevat kursisolemist maailma nähtustega ja sündmustega, nõuab loogilist mõtlemist, oskust mõista seoseid ühiskonna ja looduse, aga ka loodusnähtuste endi vahel. Tuleb tunda ja osata lugeda geograafilisi (sealjuures eriti ka majanduskaarte) ning hästi orienteeruda terminoloogias.

Et läbikukkunud oli ka sel aastal palju — 10% —, toon esile mõned tüüpilised vead. 1. Nõrk orienteerumine maailmajagude poliitilise kaardi küsimustes. 2. Ei teata tähtsamate maavarade leiuohti, ei osata neid seostada maavarade esinemise reljeefiga. 3. Ei teata Euroopa ja Aasia vahelist piiri. 4. Ei orienteeruta terminoloogias (preeria, oas, iive jne.). 5. Seostatakse geograafias vajaminevat halvasti teistes õppeainetes õpituga (mineraalväetiste toorained, naturaalsiid, keemiline kiud jne.).

Eksam on eksamineeritava tõe närviproov ja eksamineerijalegi tükk tõsist tööd. Kuid paraku tuleb mõnigi kord ette koomilist. Mis jääb üle teha eksamineerijal, kui siidius arvatakse olevat poole meetri pik-

kune roomaja, kui Austraalia vapiloomaks peetakse koera, sest seal valmistatavat koeranahkseid müüte; kui Euroopa kõrgeimat tippu otsitakse Pamiirist; kui USA osariikideks peetakse Kanadat ja Mehhikot?

Eesti keele eksamikomisjoni esimees Evi Pless: Vajakajäämised eesti keeles ja kirjanduses korduvad TPI-sse pürgijate juures aastast aastasse. Emakeele eksami keskmine hinne oli ka sel aastal madal — 3,54. Paremini õnnestusid kirjandist teemal «Kommunistid M. Solohhovi «Ülesküntud uudismaas»» (kirjutati 104 tööd, neist 9 hinnati väga heaks, 52 heaks ja 42 rahuldavaks); «Missuguseid võimalusi pakub päikesenergia kasutamine» (54 tööd, neist hindele «väga hea» 5, hindele «hea» 30 ja «rahuldavale» 19 kirjandit). Puudujaegid ilmnestid aga 393 rahuldavas ja mitterahuldavas hinded (üldse 788 kirjandit). Üsna paljud noored ei suutnud süüvida teemasse ega osanud lugeda kirjandiks valitud pealkirja. Arvatakse, et kui kirjutada teemale ligilähedaselt, võib saada hea hinne. Seda arvamust kinnitasid ka sisseastujalt saadud lisamaterjalid, millest püüti maha kirjutada. Mõnestki kirjandist selgub, et on juletud kirjutada teosest, mida pole loetud. Paljudes töödes esineb liigselt sisu ümberjutustamist. Üldteemadepuhul ei arvestatud küllaladast teemat, kirjutati kõige läbiseigi ja pealiskaudselt. Raskused ilmnestid sõnastamisel; laused on abitud ja peoliku, esineb kordusi, mõttepauze. Rohkesti esines stiliviga.

Nagu vastavate arutelude käigus on selgunud, vastab meie instituudi tulemus ka teiste kõrgkoolide tulemustele. Põhipuudused on ülesannete halb lahendamisoskus, füüsikaliste suuruste definitsioonide ja füüsikaseaduste ebakorrektnesõnastamine. Ülesannete halb lahendamisoskus on aga eelkõige tingitud just nimelt teisest puudusest, millega tavaliselt kaasneb ka veel matemaatika mitteküllaldane valdamine. Kõik kokku viitab aga sellele, et koolis ei ole lihtsalt viitsitud õppida. Ülesaamiseks on vaid üks tee — õppimine.

Kõige halvemini omandatud osad füüsikas on võnkumised ja lained, Archimedeese seadus vedelikes ja gaasides, soojusmasinate töö füüsikalised alused, elektromagnetilise induktsiooni nähe, kujutiste konstrueerimine geomeetrias optikas, energia kiirgumine ja neeldumine aatomis, aatomituuma seoseenergia.

Keemia ainekomisjoni esimees Vambola Kallast: Kõige keemialembesemad koolid on meil Tallinna 44. Keskkool ja Pärnu I Keskkool. Mõlemast laekus 7 avaldust keemiateaduskonda. Ka keemia õpetamise tase on neis kõrge, kõik sooritasid keemiaeksami hindele neli ja viis. Tänavune sisseastujate kontingent keemiateaduskonda on viimaste aastate üks tugevaimad. Keskmine hinne oli 3,7 — tavaliselt on see 3,2—3,3 piires. Üldiselt on paranenud ülesannete lahendamise oskus. Abitumana tuntakse end üldteoreetilistes küsimustes, isegi ka lihtsamate reaktsioonivõrrandite koostamises. Viimastele tuleks rohkem tähelepanu pöörata.

Enamus noori on omandanud oskuse koostada kirjandid nii, et kaheldavalt keelendid jäävad välja. Rasked keelevigu oli vähe (õppimata, kõik, sell ajal, käijake töö). Eriti hädas oldi võõrsõnadega: draköödia, imperjalism. Märksa rohkem esines interpunktsioonivigu.

TEADMISTE SÜVENDAMISEKS

Meie instituudis töötavad mitme erineva õppevormiga ettevalmistuskursused, kõigi eesmärk üks: aidata tulevastel üliõpilaskandidaatidel valmistuda sisseastumiseksameiks.

Huvi ettevalmistuskursuste vastu on juba kaua suur olnud. Igal aastal on meile õppima tulnud üle 2000 inimese. Viimasel ajal on olnud palju abituriente, mõõduvad õppeaastal ligi 50% kursustel. Tullakse Tallinna keskkoolidest, kaugõppesse Eestimaa kõigist paigust.

Võidakse küsida — miks? Kas siis tänapäeval kõrgkooli astumiseks enam keskkoolist ei piisa? Eks oleneb suuresti õp-

pijast endast, kui tõsiselt kogu kooliaja tööd on tehtud. Kui õpilast on rahuldanud koolipõisi keskmine hinne kolm ja alles lõpuklassis on jõutud arutundmiseni, et teadmisi kõrgkooli astumiseks on kogutud vähevõitu, siis tullaksegi ettevalmistuskursustele. On ka objektiveerimise põhjusi. Selgeks on saanud seegi tõsiasi, et praegusaegne keskkool annab hulga teoreetilisi teadmisi, kuid praktiliste oskuste ja vilumuste süvendamiseks aeg koolis lihtsalt napib. Seetõttu pöörame tähelepanu just harjutamis-tele, keskkoolis omandatud teadmiste süvendamisele. Meile tullakse õppima ka sellepärast,

et koolis õpitu uues käsitluses kindlasse süsteemi saaks, et tekiaks oskus olulist ebaolulisest eraldada. Kursused annavad kogemusi ka tulevaseks üliõpilastööks, sest metoodiliselt läheneb meie õppetöökorraldus rohkem kõrgkoolile kui keskkoolile. I ja II kursusel on väljalangevus üsna suur olnud, kuna kohanemine üliõpilastöö eripäraga polegi nii kerge. Endine ettevalmistuskursuslane elab aga kohanemiskärsed tunduvalt kergemini läbi.

Ettevalmistuskursuste erinevad õppevormid on järgmised.

- * 9-kuulised õhtused põhikursused 1. okt. — 1. juulini;

- * 7,5-kuulised kaugõppekursused 15. nov. — 1. juulini;
- * 2-kuulised õhtused lühikursused 1. märtsist 1. maini;
- * suvised kuuajalised päevased kursused 28. juunist 24. juulini.

Kui tunnete huvi ettevalmistuskursuste vastu, olete alati teretulnud. Täpsema informatsiooni saamiseks helistage meile telefonil 472-739 või kirjutage aadressil Kaliniini 82, tuba 311.

Ettevalmistuskursuste juhataja
MAIE SILDVEE

„MÖTTEVARA“ 1981

(Kilde sisseastumiskirjandest)

Ülemiste vanake pidi Tallinnale vee peale tõmbama.

Elamispind on ehitajate kapasaia suurim kivi. Selle kivi lõhkumiseks peab olema armastust.

Külm ja raske töö lihtsalt ajavad jooma ja mis sa sest liimonaadist ikka saad.

Mogri Märt kaevab ühishauda kogu perele, sest teda huvitas ainult kauka mäss.

Märdile ei jää ühtki lähedast inimest peale raha.

Jõukuse nimel oli Märt kuugi teose sündmustikuni pingutanud.

Helge tulevikku nimel võttis Tõnis Anette naiseks.

Mogri Märdil oli jala taha panemise distsipliin.

Paša kõnet jaamas laiali viisates laulis ema rinnas rõõm nagu lind.

Pavel on romaani «Ema» kompositsiooni kõige aktiivsem tegelane.

Kõrboja Anna ei häbenenud ka seda, et trügib ebaviisakalt Villu ja Evi vahele.

Kodanlus loeb raamatuid ainult selle järgi, millisel raamatul on paremad kaaned.

Meie treener oli ideaalne inimene, ta ei lahkunud kunagi treeningult varem kui meie.

Põhimõtteliselt eesti mehed oma naisi ei peksnud, nagu see Venemaal kombeks oli.

Vanemate inimeste kollektiivi üldpilt on morp.

Davõdovil oli ainult kaks naistuttavat, ses suhtes oli ta vankumatu.

Vabariikliku suunamisega on Sul võimalik õppima asuda Moskva, Leningradi, Riia, Odesa jt. kõrgkoolide päevastes osakondades.

* Mida tähendab «vabariikliku suunamisega»?

Kui sooritad sisseastumiseksamid hästi või väga hästi ning vastuvõtukomisjon otsustab suunamisvalikul Sinu kasuks, saad ENSV Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumist suunamise õppima asumiseks soovitud kõrgkoolis.

* Millised eelised on nimetatud suunamisega näiteks mõnele insener-tehnilisele erialale pürgides?

Sisseastumiseksamid võid sooritada emakeeles. Insener-tehnilise eriala valikul teed eksamid TPI juures. Võid kasutada üheaegselt kahte kõrgkooli kandideerimise võimalust. Kui suunamisvalikul tehakse positiivne otsus mõne teise, samale erialale kandideerinu kasuks või kui sooritasid mõne eksami rahuldavale hindele, võid kandideerida TPI konkursil.

* Kas vene keele oskus na- pika ei jää?

Oled ju keskkooli lõpetanud! Sellest piisab, et mõne kuuga oleks praktiline keeleoskus täielikult käes. Kõik hakkavad noored, kes on sellise valiku teinud, tulevad hästi toime.

* Kas ilma vabariikliku suunamiseta ei saa näiteks Leningradi või Riiga õppima minna?

Miks ei. Konkursi suuruse tõttu on aga üldkonkursi korras tunduvalt raskem sisse pääseda. Vabariigile eraldatud üliõpilaskohti nimetataksegi konkursivabadeks kohtadeks. Kui näiteks kohapealne nn. läbiminev pall on 22,0 või enam, saab vabariiklikule kohale õppima asuda 20,0 palliga. Ei tohi unustada ka varem mainitud eelist, sisseastumiseksamite emakeeles sooritamise võimalust.

* Kas keskkooli lõputunnistusel peavad sel juhul olema ainult head ja väga head hinded?

Ei. Rahuldavate hinneteta ja keskmise hindega 4,5 (ümar- damata) lõputunnistus annab kahe sisseastumiseksami õiguse. Järgnevatest eksamitest vabastatakse, kui kahe esimese eksami hinnete summa on vähemalt 9.

Vastuvõtueeskirjade alusel on seda õigust rakendatud vennis- vabariikide kõrgkoolidesse sisseastujatele, kes sooritavad eksamid TPI juures.

Rahuldava puhul tuleb aga sooritada kõik eksamid.

* Milliseid insener-tehnilisi erialasid saab 1982. aastal õppida vabariikliku suunamisega?

Plaani projektis on ette nähtud suunata noori 8 linna 18 kõrgkooli 41 erialale 98 üliõpilaskohale. Valikuvõimalusi on seega palju. Täpsemat infot saab TPI vastuvõtukomisjonist.

* Millal ja kus võetakse vastu dokumente?

20. juunist 31. juulini TPI vastuvõtukomisjonis. Eksamid toimuvad 1.—20. augustini.

ROBOT

Milline ta on? Kas inimese- sarnane tehisolend, tuisilmne rauast monstrum, inimest asendav automaat või...? Jäagu see küsimus esialgu uudishimulike hingele kipitama. Kõigile, kes tahavad tutvuda Anne-Katiga (nii on roboti nimi), on elektriajamite kateedri labori ukseid (Kaliniini 82, tel. 47-27-61) avatud kolmapäeviti kell 12.00—14.00-ni.

Eriti oodatud on keskkoolide viimaste klasside õpilased, kel peagi ees elukute valik. Küllap leidub praeguste kooliõppurite hulgas neidki, kellele robotitehnika ja robotiseerimise probleemid saavad edaspidi elukuteks. Põhjust nii arvata on sellepärast, et praegustel ja tulevastel abiturientidel on võimalik TPI-s elektriajamite ja tööstusseadmete automatiseerimise erialal omandada roboti- spetsialisti kvalifikatsiooni.

EMOTSIOONID SAALIS

Kui lugesi seinalt meie insituudi üliõpilaspäevadest, olin ällatunud. Ilus kujundus, üritused kõik teada antud. Eelmisel aastal kuulutus polnud. Kellele siis üritusi korraldada? Kas ainult aktivistide kitsale ringile?

Aga nüüd oli meie aulas võimatus tutvuda Eesti kõrgkoolide vabataidusega. Lühivõitvud kujul, sest ehadat «Päratrusti» lavale ei lastud. Järgnevalt laupäevase, 21. novembri kontserdi emotsioone.

...Üliõpilasmassid ründavad TPI aulat, et osaleda üliõpilaspäevadel. Neid ootab pingeline programm. Tartlaste kava avasid Reet Linkbergi diskolõikjad. Loomulikult tüdrukud. Kompositsioone saatis mõtlemapanevalt sügav taustmuusika. Kunagi varem pole tundnud, et auala võimendus on nii hea. Lavaval liiguti diskost võimlemiseni. Mõtteis tundsin, et sageli polegi vaja professionaalsust. Saal toetas esinejaid pideva sooja aplausiga. Mulle tundub, et tipikad võtsid tartlaste vastu südamesoojusega. Külmemgi süda pidi selles lõomas vaiksel sulama.

Ansambel «Meedum» esitas terve rea omaloomingulisi kompositsioone. Alguses veidi lärmakalt, aga mõte jõudis päralt. Kõlasid «Tartu sügis», «Keegi ei vasta», Mõttlik soolokitarr Indrek Miidla kätes, optimistlik trummipartii. Instrumentaalmuusikat on raske kuulata. Ka palad polnud täiesti terviklikud. Kuid muusika kuulamise ja nautimise pinge tõusid asteastmelt. Lõpp lausa hard rock'i piirimail. Tähtis on see, et kuulajate südamesse jõuti. «Väga lahe», kuulsin kõrvaltolist lausuvat. Jätkasid diskoneid. Vaheldusi kostüümid. Seintel varjud.

TRÜ ja EPA korraldatud üliõpilaspäevadest Tartus võttis külalisena osa 3-liikmeline grupp TPI interklubist. Jäid väga head muljed.

Tartu noorsugu eelistab sügisestele üliõpilaspäevadele kevadisi sõbruspäevi. Lihttuden- gil on enamikule üritustele võimalik pileteid saada vaid õnneliku juhuse või hea tutvuse läbi — pileteid lihtsalt ei jätku. Meil oli vaba pääse igale üritusele ja seda me ka aktiivselt kasutasime.

Esimeseks ürituseks oli militing TRÜ peahoone ees, tõrvikute vägel, akadeemilise meeskoori osavõtul. Sellele sisu võiks kokku võtta järgmiselt: üliõpilased pole tolm aja hammas-

Eelmise nädala üliõpilaspäevade ajal tekkis mõte panna paberile arvamused meist kui tudengeist üldse. Pidasin silmas asjaolu, et sõna oleks võimalikult erinevast valdkonnast inimestel.

Kõigile sai esitatud ainult üks küsimus: **MILLINE ON TEE ARVATES 80-NDATE AASTATE TUDENG?**

Füüsika kateedri dotsent Volde- mar Maasik:

Iga üliõpilane on omaette isiksus, iga isiksuse võimekus on erinev. Abstrahereeritud keskmine üliõpilane on aktiivne, kuid ta ei oska või ei taha seda aktiivsust alati otstarbekalt rakendada, mis võib viia ebasoovitavate tulemusteni.

Üldiste teadmiste hulk ja informeeritus on küllaldane, kuid pinnapealne; teadmisi omandatakse lauti, kuid mitte sügavuti. Soovida jätab probleemide

Praegu käisin söömas, aga umbes kuu aega tagasi käisime EÜE «Sumina-81»-ga Moskvas.

* **Ennegi Moskvas käidud?** Ega see polnudki niisama käimine. Olime kutsutud sealse «Eesti klubi» noorte tudengite õhtule. Nimelt õpivad kaks «Sumina-81» liiget Moskvas: Toivo Mängel matemaatikat Moskva Riiklikus Ülikoolis ja tulevane diplomaat Clyde Kull

Tipi poisid taitsude ajal kuidagi erilisel evelil. Need naised!

Põllumajandustudengid alustasid rebasealuludega. Lavaval mehhaniseerimise I kursuse tunkedes poisid, neli kitarr. Kava meenutas biitleid

◆ Muusikakooli dixieland. Täna- se lehe fotod on SVEN ARBETILT.

nende algusaastail. Kõlapuhtus, siirus, meeldiv laul. Nagu värske tuulehoog pärast eksamiruumist väljumist. «Rebase bluus», «Mehhanisaatori melanhoolia», «Kodu». Meenutatigi kodu. Olakse ju alles I kursusel. Saal hingas esinejatega ühes taktis. Jätkake poisid, tipimajas olete alati oodatud!

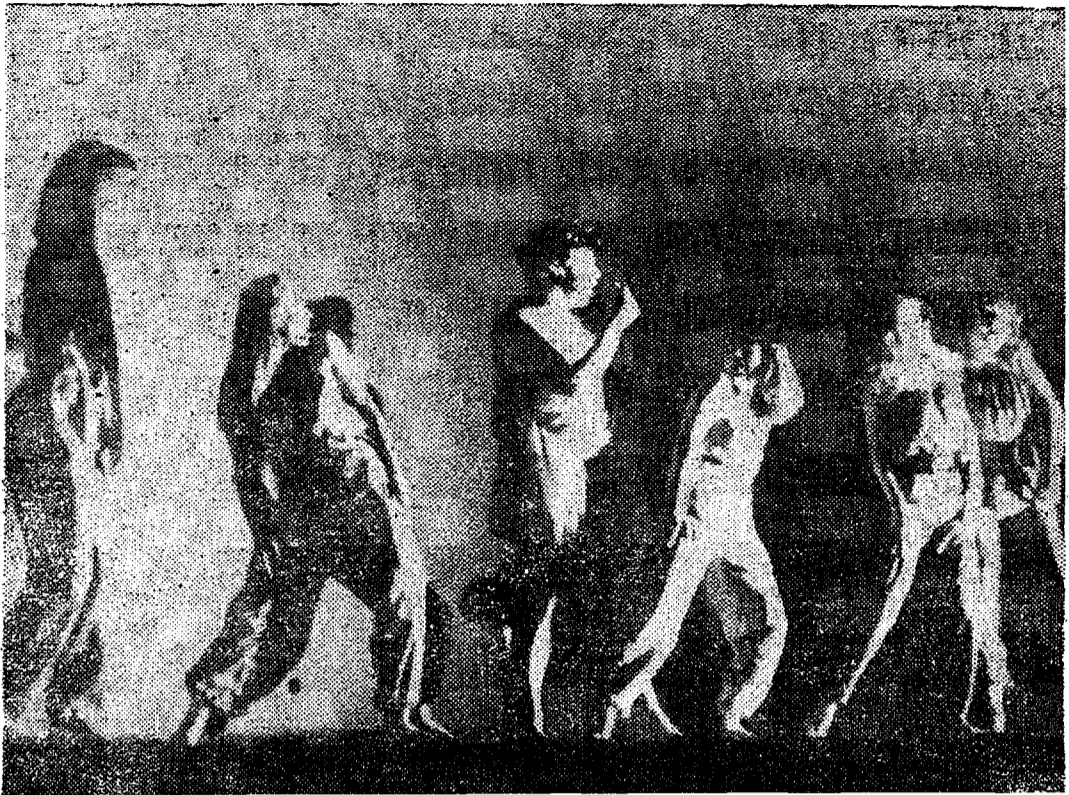
Vaheldust tõi mustkunstniku esinemine. Tema kõik püüdlused ei jõudnud päralt, huvi äratas ta küll. Paljudele pakkusid huvi pantomiimikompositsioonid «Ounavargil» ja «Dirigent». Lahe tüdruk.

ÜLIÕPILASPÄEVADEL TARTUS

rataste vahel, oleme ühed paljudest rahuvõitlejate ridades. Miiting võttis vastu läkituse Rahvusvahelisele Üliõpilasiidule.

Üritusi toimus tihedalt, nii et tuli nende vahel valida. Kolme päeva jooksul külastasime viit kontserti: esinesid «Hortus Musicus», «Kukerpillid», «Hampelmann», «In Spe» ja «Ruja», kuulamata jäid «Ellerheim», «Magnetic Band», «Trust» ja «Lilleke».

Külastasime NAK-i (noorte autorite koondise) õhtut. Tähelepanev on oma näo otsimine ja soov ennast väljendada kõi-

◆ TPEdI õppelava efektiderohke kava.

Taoliselt keha ja miimikat valitseda tahaks isegi. Võib elus vaja minna.

Kava lõpetas EPA tantsuõhu «Kirke». Energiline muusika. Väikused satsid-pitsid. Tartlased olid lavale toonud selle, mis soojendaks rauda. Kõrvetaks. Tagareas lausus pettunud vaataja: «...ka Tartust on saanud diskolinn»...

Olavi Pihlamägi: «Nii erootilist programmi peale auala lavalaudadel ammu nähtud.» Ja küsis, kui paljud järgmise päeva kava vaatama tulevad. Käe

tõstsid ligi kolmsada saalisviibijat.

Kohe pühapäevase kontserdi alguses sarjati konservatooriumi taidlejaid, kes oma kava ette teatamata ära jätsid. Ometi jagus TRK-d kava igasse numbrisse. See on ju hea. «Poco». Keegi polnud neid varem avalikkuse ees kuulnud. Mida- gi väga omapärast. Mõtisklev, filosoofiline alatoon. «... Me käime mööda igaviku rada / ja kukume, kui tuleb meie kord...» Lihtsate vahenditega anti edasi sügavaid mõtteid. Isegi rahvalaulule leiti oma

nägu. Meenutas «In Spe»-d. Rahvale meeldis. Kutsuti tagasi. Pärituult sulle, «Poco»!

Muusikakooli diksiländ saatis saali elurõõmu ja optimismi. Lärmakalt see tuli, aga tuli. Välg ei viilistatud. Isegi plak- sutati. Head mehed olid. TPEdI õppelava efektiderohke kava võiks kokku võtta sõnadega: «...on ainult heik, milles elame praegu...» Said esinejad isegi aru, mida nad öelda taht- sid? Kauged tagamõtted. Aga alati peab olema eksperimen- taatoreid.

TOOMAS RIHVK

pillid, «Miks Jutita» ja «Ren- taablus».

Puutusime kokku ka TRÜ ja EPA interklubide esindajatega. Viimane moodustati alles üliõpilaspäevadele eelnenud nädal ning näitas oma võimeid ja eesmärke kolmapäeval Taga- Kaukaasia rahvaste õhtul. Loodud on initsiatiivgrupp teadus- kondade esindajatest, käimas on klubi liikmete valimine soovijate hulgast ning töösuun- dade selgitamine. Igatahes tõsist tahtmist paistab piisavat. Mõlema interklubiga loodame taaskohtuda juba detsembris, seekord Tallinnas TPI IK aastapäeval.

TOOMAS ESVALD KA-91

võitu ja erineb tunduvalt näi- teks 67-nda aasta tudengist. Ootaks nagu rohkem aktiiv- sust, ka sellisel peol. Glehnis oli tudeng tunduvalt aktiivsem.

Meil on harva tudengitega kokkusaamisi. Tartus oli äge, ka tipis lindistamisel. See näi- tab, et ikka vaim on sees! Pais- tab nagu, et isetegemist on vä- hem, oma vaimu siiski vähem. Vanasti oli ansambli tellimine tudengile näiteks suur luk- sus...

(Selgituseks niipalju, et vii- masele küsimusele sain vastuse Tombis üliõpilaspäevade bal- lil — R. L.)

Leian, et mingi ettekujutus on keskpärasest tipikast lugejal olemas. Igaihe enese asi on aga oma tegevust ja tudeng- likkust analüüsida ning vasta- valt tulemustele edaspidist ka- vandada.

RAIVO LINNAS

MILLISED ME, TUDENGID, OLEME?

interpreteerimise oskus — keskkooli pärand. See raskendab üliõpilastel üldteoreetiliste õppeainete põhjalikku omandamist, nende sisu lahtimõtestamist ja õpitöö otstarbekat rakendamist.

TPI komsomolkomitee sekretär Urmas Hiire:

Oma olemuselt on üliõpilane aktiivne, võimeline palju tege- ma. Tudengeid on mitmesugu- seid ja nende suhtumine töö- se on ka tunduvalt erinev. Paljud ootavad, mida tehakse, paljud tahavad ise teha ja ka teevad. Kuid paraku on igal võimalusel piirid, kas või teh- nilised.

Väga kahju, et tudengite poolt tulevat infot selle kohta, mida nad soovivad, on vähe. Praegu on nii, et komsomol- komitee mõtleb välja üritusi ja vaatab siis, kuidas tudeng need vastu võtab. Edaspidi loodame

tudengilt just nimelt rohkem taht kaasa lüüa ja oma käed külge panna.

Andrus Rooks, MM-33:

Tudeng-80 on elurõõmus, seitsiv ja abivalmis. Õppimises püüab olla väga ratsionaalne, õppides ainult seda, mida tule- vases elus tema arust vaja lä- heb (mõned lähivad paraku liiga ratsionaalseks). Tudeng-80 armastab nagu iga õige noor lõbutseda, rohkemgi kui õppi- da.

Jaak Saulin, EE-33:

Ma ise ei ole küll tüüpiline tudeng, aga ma kujutaksin tu- dengit ette sellisena, nagu on umbes pooled. Minu meelest tudeng — see on elu ise. Talle peaks olema võõras tarbijalik mentaliteet. Aga stipp on suht- lisele väike, paljud elavad esivanemate kulul. See on juba üks põhjus, miks tudeng on tarbija.

KUS SA KÄISID, AIN KAHA?

Rahvusvaheliste Suhete Insti- tuudis. Nii meid kutsutigi.

* **Mis on «Eesti klubi»?** Moskvas õppivate eesti tu- dengite ühing. Ühingul on omad traditsioonid. Näiteks: presi- dendi valimine, rebaste pidu, oksjon jt. Peetakse spordivõist- lusi teiste klubidega. Ühingu tegevust koordineerib juha-

tus eesotsas presidendiga. Mingit iseloomulikku atribuutikat küll ei ole. Mis on, see on ruu- mikitsikus, kuid sellest tühisest asjast ei lasta end häirida. Kui väljas soe, siis loodusesse.

* **Mis see oksjon on?**

Kui tudeng lõpetab ja Mosk- vast lahkub, paneb ta oma ühi- kasse kogunenud inventari

«oksjonile». Alghinnaks kõige- le on 1 kopikas.

* **Kuidas teil seekord ikkagi Moskvas läks?**

Leningradi vaksalis olid meid vastu võtnud viis tudengit loo- sungsiga «Privet utšastnikam GELIBASA 81» GE — rereem, LI (лйса) — rebane, BAS — bassein. Valjuhääldist kostsid

tervituslaused. Oli ka uudista- jaid, sest tseremoonia sisaldas palju põnevat. Edasi kultuuri- parki keeglit mängima. Ost- sime 4 rada pooleteiseks tun- niks. Sellest piisas, et paras- jagu hasarti minna. Jätkus seda veel pargitrotuaaridel «rivi tegemiseks». Tipikad muidugi hiilgasid oma oskustega.

Järgneb 4. lk.

TELEFONIDIALOG

Sportiklubi: Halloo, sportiklubi kuuldel.

Emakursuslane: Tervist! Helistab I kursuse spordijuht. Kuidas on võimalik saada teaduskonna parimaks õpperühmaks? Mida selleks on vaja teha?

S: Tere päevast. Tore, et probleemid huvitavad. Püüan vastata üldjoontes. Täpse vastuse saate, kui tutvute teaduskonnasisese spartaklaadi juhendiga. Loodetavasti on see teil olemas ja kõigile kättesaadav?

E: Ei ole näinud. Kuid ikkagi ei saa kõigest kerraga aru, nõukogu peaks spordijuhtidele juhendit kindlasti tutvustama kohe spordiasta algul. Preemiasumma 150 rubla on üsna ahvatlev.

S: Kas teile siis ei ole räägitud teaduskonna sisestest võistlustest ja õppegrupi spordijuhi ülesannetest?

E: Kehalise kasvatus avaloengul tähtsime avaldused spordiklubi liikmeks astumiseks ja saime ka liikmemaksude kogumiseks lehe. Teaduskonna õpperühmade korvpallivõistlustest võtame ka osa. Muud ei tea.

S: Seda on vähe. Loodetavasti võtame lähemal ajal kokku õppegrupi spordijuhi. Siis räägime täpsemalt.

E: Kas võtta võib ka õpperühm, kus pole tippsportlasi?

S: Miks mitte. Paar aastat tagasi lõpetas masinaehituse ökonoomika eriala rühm, mis oli kolm aastat järjest majandusteaduskonna parim spordigrupp. Sealsetest tütarlastest ei olnud ühtki spordisektsioonides. Aga oli väga üksmeelne ja spordilembeline rühm, ka spordijuht Toivo Lukka oli tubli.

E: Oe, siis võib proovida.

S: Kindlasti. Et saada teaduskonna parimaks õpperühmaks, on tarvis võtta osa kõigest teaduskonna õpperühmadevahelistest võistlustest. Hea oleks neist mõni ka võtta. Enamasti otsustab võitumise osavõttuprotsent. Vaja on, et kõik üliõpilased tuleksid välja, kel tervis osa võtta ei luba, tegutses kohutuniku. Teiseks, tuleks osa võtta kõigest instituudivõistlustest — matkad, laagrid jne. Pakkuda kehakultuurinõukogule abi agitpropagandas — kirjutada spordiprobleemidest «TP»-s, anda välja teaduskonna fotostend jne. Ka teaduskonnasisese võistluse korraldamine toob plusspunkte. Muidugi tuleb spordijuht üsna suurt tööd teha. Tagasihoidlikke ja oma võimeid alahindavaid üliõpilasi on tervis kaasa kutsuda, vahel veendagi, vahel ka kohusetunde viidata. Rühmal võiks olla oma võistlussärk, embleem. Ka liikmemaksu võlgnevusi ei tohi olla. Tulge lähemal ajal spordiklubisse, anname teie rühmale liikmemaksu. Kas veel miski huvitab?

E: Aitäh, enam-vähem sai selgeks.

S: Ega siis midagi. Julget pealehakkamist!

Sportiklubi hoidis telefonitruu

VIRVE PEEGL

Üliõpilane & Kirjandus

Kui siitamaani on ikka jutuks olnud üliõpilastemaatika vähene kasutamine kaasajases kirjanduses, siis nüüd on ühe sügisega lausa kaks sellekohast raamatut välja antud. Ja nimelt Olev Remsu «Lapsepõlvast Malleta» ning Hille Karmi «Semestri 99. päev». Kas nüüd ainult ja üleni üliõpilastest, aga otsepidi siiski. Kas just sellele samale auditooriumile adresseeritud, aga ehk siiski paralleelide otsimiseks päris huvitavad üle lugeda. Teatud piirist ei hakata ju enam raamatute lugetaskonda kitsamalt määratlema — et «täiskasvanute nooremale astmele» või nii. Keskmiselt kolmeteistkümnendast eluaastast peale peaks see mitte-enam-laste-kirjandus siis kõigile arusaadav olema, isegi, kas huvi jätkeub.

REMSU puhul (nimi läheb lähemaks, raamat pikemaks, huvitav, huvitav) on tegelasteks eilsed või koguni üleilmsed tudengid, sündmustiku raskuspunkt 70-ndate aastate algul. Vähemkannatlikku lugejat tuleks kohe hoiatada, et see romaan pole päris tavakohase ülesehitusega. S. t. kes on harjunud, et autor lugeja huvi säilitab mingi tegevuse järjest põnevamaks muutuva arendusega, peitub õige pea. Alustatakse ju abielulahutusega ning

Lugedes k. a. 20. novembri «Tallinna Polütehniku» artiklit «Vaheldusrikas, hubane...» tekkis mõtteid, mida ma allpool püüan kirja panna.

Kuna artikkel jaguneb kaheks teineteisest täielikult lahku minevaks kirjutiseks, siis püüan alustada esimesest, s. t. tipikapoolse osa lahkamisest.

Sama programmi, mida lehes kirjeldatakse, õnnestus mul näha «Pärastlõunast» üritusel Tartus. Kahtlen, kas asi nii vaimustav oli, kui artikli põhjal ilmneb. Mõnede ERKI tudengitega vesteldes olen kuulinud arvamust, et 5. novembri pidu eriliselt vaimustust esile ei kutsunud.

Kuna meie koolil pole tõesti taolise show-gruppe ja taolisi pidusid, nagu seda ERKI-s näha võib, siis on rauakooli tudengi vaimustus täiesti ootuspärane. Ka mina olen käinud ERKI-s pidudel ja nii mõndaigi huvitavat leidnud. Igal juhul tükib seal mõtetihedus palju suurem olema kui TPI üritustel. Kuid see on ka loomulik, sest ERKI on ju kunstnike kool.

KUS SA KÄISID...

Algus 3. lk.

Edasi, meremängud Kropotninskaja ujulas. Hea soe vesi oli, kujundujumise võistlus tuli hästi välja. Pidasime ujulas ka vägeva laulu- ja tantsuvõistluse. Üldse laulsime palju. Lõbus rahvas.

Rebaseks löödi majandusteaduskonna ühika keldrisaalis. Ruum nagu ruum ikka: veidi lage, tõlmune klaver nurgas. «Kohtu» ette olid tulnud kahe-teistkümnest eestlasest üheksa. Rebaseks löömine kulges traditsioonilist rada. Siinkohal peab ütleva, et fantaasial pole piire. Kogu etendus lõppes vanade lugemisega. Öhtu jätkus diskoga. Vahepeal sai jällegi lauldud. Külalisi oli ka mittemest kandist: soomlased, kes Helsingi ülikoolis vene keelt õpivad, isegi mõned neegrid.

KOGUNI KAKS RAAMATUT

alles hiljem selgitatakse asjaosaliste tutvumisolusid — mis põnevust enam! Ju siis on kirjandik teadlikult kasutanud mingit teist printsiipi. Oletame, et selleks on peategelase emotsionaalne areng. Gradatsioon mitte tegevuse, vaid tunde jõe järgi. Ühisest olevikust ja tüütust lapsepõlvast ühe eredama päeva juurde kokku.

Tegelikult on see Toomas Kaare küll üsna tühim tüüp. Vihjatakse, et raamatus pole esitatud mitte sündmuste objektivne käik, vaid Toomase ettekujutus neist. Kusjuures olenevalt meeleolust nii läbielamise kui meenutamise ajal see ettekujutus muutub. Iga sõna ei saa tõsiselt võtta, soovid ja nägemused põimuvad tegelikkusega. Sedasi mõeldes võib lugemise endale huvitavamaks teha, isegi, kas tasub vaeva.

Toomas Kaare läheb malevasse kinnisidreaga, et sealt leiab õige naise. Leiab küll («...kui tahan, siis saan, mida tahan...») — vanast lastelaulukust) ja lisaks ka armukest, aga selgub, et siiski mitte need päris tõelised ja igavesed. Või on väga Kaare endas? Teine malevat idealiseeriv kinnisidee on tal veel — et rühmast saab sõprusringkond, mis jääb omavahel läbi käima. Erinevalt näiteks klassist või õppegrupist. On see tegelikult ju tüüsi või nõrga inimese tunnuks, kui suhlemisringkonna piirid väljastpoolt ja mehaaniliselt ette määrata lastakse. Too-

mase nõrka iseloomu on aga mujalgi rõhutatud. Sellega seoses üks võib-olla mitte ainult peategelase, vaid ka kirjaniku saamatus. Malevarühma liikmeid, nende edasist käekäiku vaadeldakse kui mingit sotsiaalset läbilõiget, kasutatakse kui statistilist kagumit. Võib-olla on selleks isegi mingi alus. Aga kui hiljem kokkuvõtteid tehakse, mis kellest saanud ja kes kellega läbi käib, ei meenu mitmete nimede puhul mingit pidepunkti. Et oli see mees vintsi juurest või mujalt, ütles ta varemalt ühte või teist.

Romaan jätab vastuolulise mulje. Nii kirjandusliku eksperimendina kui maailma läbitunnetamise katsena. Kardan, et ei peaks mõtlema isegi rohkemaks, kui keskmine eesti romaan seda teeb. S. t. keskmiselt pooleks tunniks. Täna malevane võib aga rahuldustunda leida, et kümme või rohkema aasta jooksul on malev tunduvalt sisukamaks, asjalikumaks, töökamaks muutunud.

HILLE KARMi jutukoga on vastukaaluks üsna ühemõtteline ja realistlik. Kui ei ole, siis asjata. Oli siis tarvis tõest ja lastest vaevatud rannanaisel lasta luikedega koos lendu tõusta? Jutus «Luiged». Vana nipp, pealegi ei lisa seekord suuremat.

Autori väärtuseks on publitsisti pilk, probleemi nägemise oskus. Probleemi kõrgkoolis jätkub. Mõlemale poole eksamilauda. Jutuga neid veel ei

lahenda, aga kindlasti sõnastatutena paistavad nad selgemini silma, ka asjaosalistele endile. Just ihukirjandusena kõrgemat üldistusastet saavutades kui ajaleheartikliina konkreetsete isikute plussidele-münnustele osutades.

Millest siis jutud? Tudengites formalismi kasvatusesest nii õppetöös kui üliõpilaselu kajastamisest (ntmilugu). Oppivate abielupaaride raskest olukorrast («Akan»). Inimlikkust säilitada püüda rühmajuhendaja raskustest, kõrgkoolis õppimise vähesest stimuleeritusest («Kiisu lahkumine»). Et intensiivne teaduslik nõuab tihtipeale perekondlike suhete ohvriks toemist («...perekonnas tütar»). Ning muidugi armastusest. Olgu see siis õppetöös segatud («Carpe diem») või mitte («Tunne»). Ikka on autor inimliku soojuse poolt ja formaalsuse vastu. Mitte väga pretensioonikalt, rohkem ratsionaalselt kui emotsionaalselt. Meeleolude loomine ei ole alati õnnestunud. Kõige emotsionaalsem on «Tükk punast klaasi», lugu väikese lapse tunnetest, konfliktist täiskasvanute maailmas. Omast kohast on see sümbolne. Kogumiku põhiteemaks kujunebki küsimus, kuidas ja miks muutuvad lapselik heitus ja vastuvõtlikkus kalgiks kapseldamiseks, kas on teid selle vältimiseks. Selle üle tasub mõelda. Enamgi veel, arendada tunde kasvatus. Olude kiuste.

JUHAN HABIČHT

KOMPROMISSLAHENDUS?

On üliõpilasajad ja need, kus noored on lõbusad ja liikuvad, tahavad otsida sidemeid ja kohutada teiste noortega, leida enesetele mõttekaaslasi. Selles suhtes on väga teretulnud just show-peod, kus inimestel ei ole sissepakitud kaubaartikli tunnet, kus käitatakse palju vabamalt kui rutiinsetel tavadiskodel, mil pidu tükib tihti kujunema moeparaadiks.

Üliõpilaseluga kaasneb paratamatult ka üliõpilasvaim. Milliseks see kujuneb, see sõltub juba üliõpilastest enestest. Mõningates üliõpilasringkondades püütakse midagi luua, ise tegijad olla. Sellisest tegevusest saavad rahulolu ja nauding kujunevad tavaliselt tõeliseks rõõmuks. Kuid tudengid, kes ei näita üles erilist aktiivsust, jäävad sellest ise tegemise rõõmud lihtsalt ilma. Muidugi võidakse öelda, et ise on süüdi, kuid tegelikult see päris nii ei ole. Iseloomu on väga erinevaid ja just üliõpilasklubi peaks hea seisma selle eest, et võimalikult palju üliõpilasi oma

koha leiaksid. Selles suhtes oleksid show-peod suureks abiks, sest taolistel pidudel on passiivsete pealtvaatajate osa tavaliselt üsna tühine.

TPI-l on olemas oma teatrudio, mille esinemist mul õnnestus Glehni lossis jälgida. Üritus oli täiesti nauditav ja jättis võimaluse mõtisklemiseks ka pärastiks. Millegipärast näeb neid tegutsemisvõimelisi TPI taitlejaid aga haruharva. Ja kas paljud üldse teavadki, mida TPI teatrudio endast kujutab? Stuudiolastele tuleb aga aitäh öelda, et nad Glehni lossis rahva ette astusid.

Teise poole artiklist moodustab üliõpilasklubi direktori vastus. See on muidugi üsna karmikaeline.

Arvata on, et mingisugune kompromisslahendus siiski leidub. Tõsi küll, et show'd ei jää alati üliõpilasklubi tasemele. Juhtub korrarikkumisi publiku hulgas. Selle eest tuleb «täna» ka mujalt linna koolidest sisse trügivaid tegutsemisvõimelisi nooremaid vendi. Häl-

beid esineb, kuid see ei tohiks olla show'de boikoteerimise põhjuseks. Selge on, et kes teeb, see õpib, kes ei tee, see jääb ka teadmistest ilma. Pole siis ime, kui ahvivaimustuses TPI tudengid suure suuga räägivad, mis ERKI seinte vahel toimub.

Kuna puudutati ka üliõpilaspäevi, siis siin oleks palju öppida Tartu kõrgkoolidele.

Olen igal aastal käinud TPI üliõpilaspäevade ballil ja ka teistel TPI ballidel. Väga tore, kui tantsuvaheagadesse oleksid põimitud üliõpilaste etteasted. Siis jääks ehk ära saalimine alt saalist üles diskole ja vastupidi, mis rahvamassis häirib ka palgalolijaid. Samuti äitaks see rohkem ühte balli teistest eristada, s. t. väheneks ballide ühenäolisus.

Loodan, et üliõpilasklubi ja üliõpilaste vaheline side tugevneb, mitte aga vastupidi.

ANDRE MUUGA MA-71

Joonistas ARNE TAE MP-91.

Enne keskööd pidime ruumi vabastama.

* Ühika korras? Väga range. Näiteks MRÜ ühiselamus toimus regulaarne millitsa passikontroll (võib-olla oli see seoses üleilmselise ehitusmaleva lõpupeoga, ei tea täpselt öelda). Alkoholi pruukimine ühiselamus on väärnähtus. Keelust ülestamine toob kaasa kollektiivi põlguse.

* Edasi? Teisel päeval korraldati väike tutvumiskäik Moskva linnas. Suur linn ja palju rahvast. Sokolnikis näitust ei olnud, oli aga kohvik. Lužniki spordikompleksi spordimuuseumis stendidel ka eesti mehed, olümpialased.

* Lõpetuseks? Tagasi sõitsime üldvagunis. Kõva istumine oli.

SULEV PUU